

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklar haftanın son gününde ayrışan performanslar kaydettiler. Euro Bölgesi'nde öncü verilere göre Kasım ayı enflasyonu tahminler doğrultusunda gerçekleşti. Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) son tüketici beklenti anketi sonuçlarına göre tüketicilerin 12 ay sonrası için enflasyon tahminleri %2,4'ten %2,5'e yükselirken, 3 yıllık ortalama enflasyon beklentileri %2,1'de sabit kaldı. ABD 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan düşüşle %4,19, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 4 baz puan gerilemeyle %2,09 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,4 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalama %0,5 değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,1 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,6 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,5 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %2,3 artış kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,5 yükseldi ve Bitcoin %1,0 artışla 97 bin 827 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü dalgalı bir seyir izledi.

TCMB Finansal İstikrar Raporu'nu, TÜİK de üçüncü çeyrek büyüme verilerini yayımladı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, dezenflasyon sürecinde büyümenin, öngörüler doğrultusunda ılımlı ve dengeli seyrettiğini söyledi. BDDK Ekim ayı aylık bankacılık verilerini açıkladı. Borsa İstanbul gösterge 100 endeksi Cuma günü %0,1 yükselirken, gösterge 30 endeksinde %0,3 düşüş görüldü. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde gerileme gözlemlendi. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,69 ▲ 0,2%	BİST 100	9.652 ▲ 0,1%
TR 2Y	40,80 ▼ -17 bp	TR 10Y	29,22 ▼ -8 bp
DXY	105,7 ▼ -0,4%	MSCI Dünya	3.810 ▲ 0,6%
Altın (ons, \$)	2.654 ▲ 0,5%	ABD 10Y	4,19 ▼ -5 bp
Brent (varil, \$)	72,9 ▼ -0,5%	TTF (MWh, €)	47,4 ▲ 2,3%
Bitcoin (\$)	97.827 ▲ 1,0%	Karbon (ton, €)	68,4 ▲ 1,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,5%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,4%
Euro/Dolar	0,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,2%
Dolar Endeksi	-0,4%
Dolar/Brezilya Reali	-0,7%
Dolar/Japon Yeni	-1,2%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,9%
MSCI Avrupa	0,7%
MSCI Dünya	0,6%
MSCI Kuzey Amerika	0,5%
MSCI Latin Amerika	0,0%
MSCI Asya Pasifik	0,0%
MSCI GOÜ	-0,1%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	İmalat PMI	Kasım		45,8
ABD	ISM İmalat PMI	Kasım	47,5	46,5

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin'de hafta sonu yayımlanan verilere göre Kasım'da resmi imalat ve hizmet satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verilerinde ayrışma görülürken, Caixin imalat PMI beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kazuo Ueda enflasyon ve diğer ekonomik verilerin BoJ'un tahminleri doğrultusunda gelişmesi halinde Aralık'ta faiz artışı olabileceğine yönelik sinyaller verdi. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Kasım ayı İstanbul ücretliler geçinme endeksini yayımladı. Bugün küresel tarafta ABD Kasım ayı ISM imalat PMI verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise İstanbul Sanayi Odası (İSO) Kasım ayı imalat PMI verilerini yayımlayacak.

Euro Bölgesi'nde öncü verilere göre Kasım ayı enflasyonu tahminler doğrultusunda gerçekleşti. Kasım'da tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık değişimi Ekim ayındaki %2,0'dan %2,3'e yükselirken, çekirdek yıllık enflasyon %2,7'de sabit kaldı.

Çin'de Kasım ayı PMI verileri yayımlandı. Resmi PMI verilerine göre Kasım ayında imalat endeksi 50,1'den 50,3'e yükselirken, hizmet endeksi 50,2'den 50,0'a geriledi. Bu sonuçlarla bileşik endeks 50,8'de sabit kaldı. Caixin imalat PMI ise Kasım ayında 50,3'ten 51,5 seviyesine yükseldi.

TCMB Finansal İstikrar Raporu'nu yayımladı. Raporla, 2024 yılının ikinci çeyreği itibarıyla yurtiçi iktisadi faaliyet yavaşlarken, iç talepteki dengelenmenin devam ettiği belirtildi. Türk lirası (TL) ve yabancı para (YP) ticari kredi büyümelerinin birbirine yakınsamış olup, ticari kredilerde büyüme oranlarının dezenflasyon sürecini destekleyici seviyelere gerilediği ifade edildi. Finansal koşullardaki sıkışmanın aktif kalitesi göstergelerine yansımaları sınırlı olurken, firmaların ticari borç ödemelerinde gecikme eğiliminin artmasına rağmen bu artışın bankacılık sektörü aktif kalitesine yansımalarının sınırlı kaldığını altı çizildi. YP kredilerdeki büyümeye rağmen reel sektör borcunun gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranının gerilemiş olması ve şirketlerin likidite tamponlarının, finansal koşullardaki sıkılığın firma bilançolarına yansımalarını sınırladığına vurgu yapıldı. Hanehalkı borcunun millî gelire oranındaki düşük seviye korunurken, borç kompozisyonunda bireysel kredi kartı ve kredili mevduat hesabı (KMH) borcunun payının arttığı görüldü. Ülke risk primindeki gerileme ve kredi derecelendirme kuruluşlarının not artırımları ile birlikte yurt dışı finansman koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü ve bankaların uzun vadeli yurt dışı kaynaklı borçlanmalarının arttığına altı çizildi. Ayrıca, bankaların faize duyarlı aktif ve pasifleri arasındaki vade uyumsuzluğu tarihsel ortalamasının altında seyrederken, sektörün dayanıklılığının güçlü sermaye yeterliliği ile desteklendiği ifade edildi.

2024 üçüncü çeyrekte GSYH beklentilerin altında kaldı. Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre GSYH çeyreklik bazda %0,2 daraldı. İkinci çeyrek rakamı da %0,1'den -%0,2'ye güncellendi. Yıllık büyüme hızı takvim etkisinden arındırılmış veride %2,6'dan %1,9'a indi. Arındırılmamış seride yıllık büyüme oranı da %2,4'ten %2,1'e düştü. Dolar bazında yıllıklandırılmış GSYH 2024 yılının üçüncü çeyreğinde 1 trilyon 260 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Harcamalar tarafında özel sektör tüketiminden gelen katkı artarken, net dış talebin büyümeye pozitif katkısı sürdü. İktisadi faaliyet kollarında ise karışık bir tablo ortaya çıktı. Bu sonuçlarla 2024 ilk üç çeyrekte yıllık bazda büyüme %3,2 olarak gerçekleşti.

BDDK Ekim ayı aylık bankacılık verilerini açıkladı. Sektörün aktif toplamı Ekim 2024 itibarıyla yıllık bazda %41,9 artışla 30 trilyon 885 milyar TL'ye yükselirken, krediler %37,8 genişleyerek 15 trilyon 143 milyar TL'ye çıktı. Mevduatlar yıllık bazda %30,7 artarak 18 trilyon 106 milyar TL olurken, özkaynaklar %37,4 büyüyerek 2 trilyon 660 milyar TL'ye ulaştı. Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranı Ekim ayında %1,77 oldu.

İTO Kasım ayı İstanbul ücretliler geçinme endeksini yayımladı. Buna göre İstanbul'da aylık enflasyon oranı %3,07 seviyesinde gerçekleşirken, yıllık enflasyon oranı %59,1'de %58,0'a indi. Alt grupların değişimleri incelendiğinde aylık bazda

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

en yüksek artış %5,65 ile giyim eşyası harcamalarında gerçekleşirken, onu %5,25 artış ile konut harcamaları izledi. Gıda harcamalarında artış %3,28 ile genel endeks seviyesinin üzerinde gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Denizbank yeni bir sendikasyon kredisine imza attı. Kredi 367 gün vadeli 228 milyon dolar ve 314,3 milyon euro ile 734 gün vadeli 289,5 milyon dolar ve 145 milyon euro olmak üzere toplam dört dilimden oluşuyor. 367 gün vadeli kredinin toplam maliyeti SOFR+%1,75 ve Euribor+%1,50; 734 gün vadeli dilimin toplam maliyeti ise SOFR+%2,25 ve Euribor+%2,00 olarak gerçekleşti. Sürdürülebilirlik bağlantılı sendikasyon kredisi, banka müşterilerinin dış ticaret işlemlerinin finansmanında kullanılacak.

Şişecam ABD'deki soda külü faaliyetlerine dair açıklama yaptı. Şirket, Ciner Grubu'nun Şişecam Wyoming LLC şirketindeki %20,4 oranındaki dolaylı paylarının ve Pacific Soda LLC şirketindeki %40 ortaklık paylarının tamamının iş geliştirme bedeli dahil toplam 285,4 milyon dolar bedel karşılığında devralınmasına yönelik müzakere sürecinin başlatılmasına karar verildiğini duyurdu.

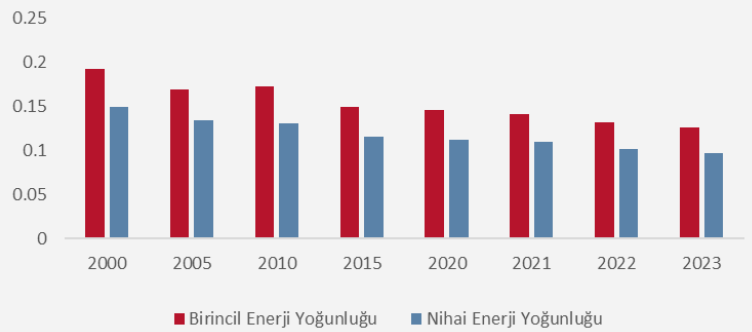
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamasına göre 155 bin deprem konutu teslim edildi. Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen 155 bin Konut Anahtar Teslimi ve Kura Çekimi Töreni'nde konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamalarına göre yıl sonuna kadar 201 bin 688 bağımsız bölüm teslim edilecek. 2025 yılında ise 452 bin 983 bağımsız bölüm inşa edilmiş olacak.

Türkiye'nin 2023 yılı birincil enerji yoğunluğu 0,126 ton eşdeğer petrol (tep)/bin 2015\$ olurken, nihai enerji yoğunluğu 0,097 tep/bin 2015\$ olarak gerçekleşti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından açıklanan 2023 Yılı Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu verilerine göre 2022 yılına göre 2023'te birincil enerji yoğunluğu %4,5, nihai enerji yoğunluğu %4,0 azaldı. 2000 yılına göre ise birincil enerji yoğunluğunda %34,3, nihai enerji yoğunluğunda %35,0 iyileşme gözlemlendi.

Türkiye'nin 2023 yılındaki birincil enerji yoğunluğu dünya ortalamasından (0,165 tep/bin 2015\$) daha düşük olsa da Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ortalamasının (0,093 tep/bin 2015\$) üzerinde kalıyor.

Birleşik Krallık İhracat Finansmanı Dairesi Türkiye'ye 2 milyar dolarlık finansman sağlamayı planlıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın açıklamalarına göre finansmanın iki ülke enerji alanında imzalanan mutabakat zaptı ile Yenilenebilir Enerji 2035 Yol Haritası doğrultusunda sağlanması bekleniyor. Bakan Bayraktar üç temel alanda proje önerdiklerini bildirirken, sanayinin kurmak istediği 24 bin megavatlık yenilenebilir enerji kapasitesi, deniz üstü rüzgâr enerjisi ve Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) projelerinin bu kapsamda önemli olduğunu dile getirdi.

Türkiye 2023 yılı Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu (tep/bin 2015\$)

Kaynak: ETKB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

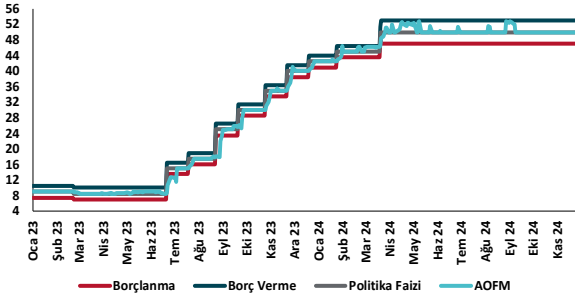
Geçtiğimiz hafta Güney Kore'de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler'in (BM) plastik anlaşması müzakereleri sonuçsuz kaldı, müzakereler belirsiz bir tarihe ertelendi. Plastik üretimine bir sınır koymak isteyen yaklaşık 100 ülke, aralarında Suudi Arabistan ve Rusya'nın da yer aldığı azınlık bir fosil yakıt üreticisi ülkeler grubu tarafından engellendi. İnsan sağlığına ve doğaya zarar veren kimyasal ve ürünlerin kademeli bir şekilde kullanımdan kaldırılması zorunluluğuna ilişkin bir öneri ise 140 ülke tarafından destekleniyordu. Kolombiya'daki biyoçeşitlilik ve Azerbaycan'daki iklim konferanslarının ardından bu, son bir ayda müzakerelerin hayal kırıklığı ile sonuçlandığı üçüncü BM forumu oldu.

Birleşmiş Milletler toprak bozulmasını tersine çevirmek için 2,6 trilyon dolar yatırım çağrısında bulundu. Reuters'in habere göre BM'nin konuya ilişkin görüşmelerini denetleyen yürütme organından gelen açıklama ile kurum ilk kez bozulmuş topraklarını geri kazandırmanın ve çölleşmeyi engellemenin maliyetini açıklamış oldu. Bu sene Riyad'da gerçekleştirilecek olan Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) Taraflar Konferansı (COP) öncesi yapılan açıklamalara göre iklim sonucu ile daha yaygın ve şiddetli bir hal alan kuraklık ve artan nüfusun yanında getirdiği gıda ihtiyacı bir araya geldiğinde, eyleme geçilmezse toplumların altüst olma riski artıyor.

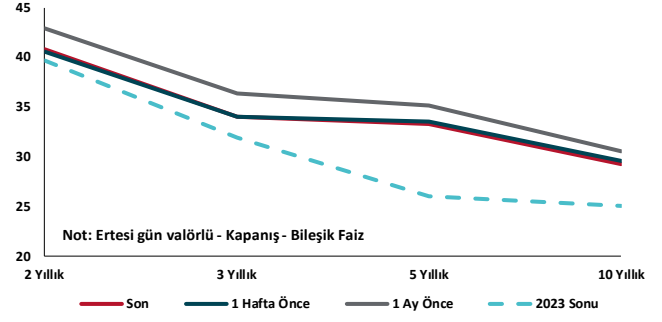
Kalkınma Gündemi

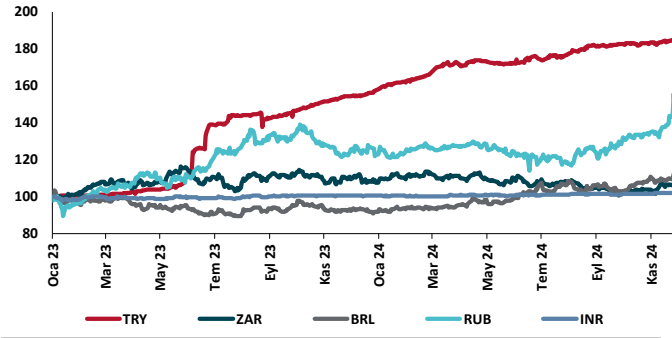
TCMB Faiz Koridoru

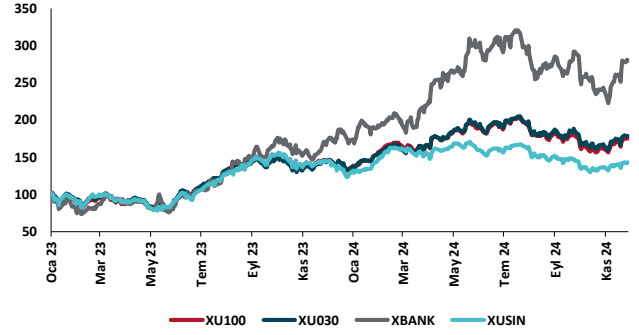
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

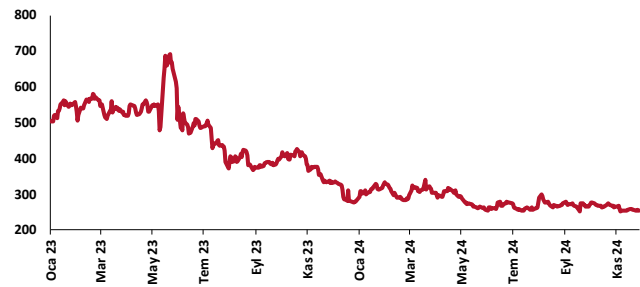
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

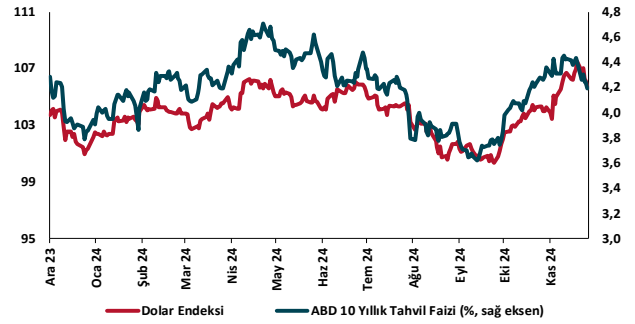
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

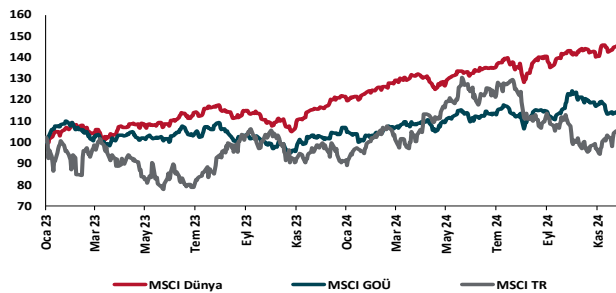
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

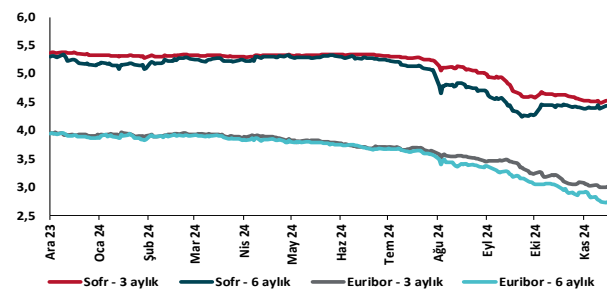
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.